

STÅR SAMMEN I KAMPEN MOT CYBERTRUSSELEN

MARTE HELENE FOSS
INFORMASJONSKONSULENT, HØGSKOLEN I GJØVIK

Dagens samfunn er kritisk avhengig av informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Denne avhengigheten fører med seg en økt sårbarhet. Hva gjør vi når datasystemene våre blir utsatt for kriminelle angrep? Kan vi føle oss trygge for dataspionasje? Hvilke konsekvenser får det for deg om noen forsøker å stjele din identitet og utnytte opplysninger om deg som finnes på internett? De siste to årene har anslagsvis 230 000 nordmenn blir rammet av identitetstyveri med økonomiske tap (<https://idtyveri.info/statistikk/>), og dette tallet er økende. Ulike digitale kriser kan inntreffe når som helst, og kan ramme mange. Cyberkriminalitet kan stanse tjenester vi ikke klarer oss uten i hverdagen, som banktjenester, strømlevering, sykehusdrift og mange former for kommunikasjon.

Hackere av datasystemer bruker stadig mer sofistikerte metoder, med alvorlige konsekvenser. Dersom alle de forskjellige formene for teknologi vi tar for gitt ikke fungerer som forventet, bryter mye av rutinene og hverdagslivet vårt sammen. Den utbredte bruken av IKT fører med seg en sikkerhetstrussel i både stor og liten målestokk. Kriminelle handlinger på dette området utgjør en trussel mot samfunnssikkerheten, og med det også enkeltpersoners hverdag. Når så store deler av samfunnet vårt og livene våre er sårbare, blir det desto viktigere å adressere utfordringene bredt og tverrfaglig.

For å møte behovet vi har for å heve kompetansen innen informasjonssikkerhet i fremtidens Norge, åpnes 15. august Center for

Cyber and Information Security (CCIS) ved Høgskolen i Gjøvik. CCIS skal være et nasjonalt senter for forskning, innovasjon, utdanning og kompetansebygging innen cyber- og informasjonssikkerhet, og vil bygge videre på HiGs sterke eksisterende fagmiljø ved NISlab (Norwegian Information Security laboratory). NISlab er en av Europas største akademiske forskningsgrupper i informasjonssikkerhet, og har 300 studenter på bachelor, master og PhD-nivå.

CCIS vil være et partnerfinansiert forsknings- og kompetanseutviklingssenter. Partnerne er sentrale aktører innen politi, forsvar, næringsliv og academia, som alle vil bidra til at forskning, studieprogrammer og praksisfeltet knyttes tett sammen. Regionalt har CCIS partnere som NorSIS, Cyberforsvaret, Telenor, Eidsiva og Oppland fylkeskommune. Sammen med de øvrige partnerne i senteret vil de videreutvikle Gjøviks og Opplands rolle som nasjonalt og internasjonalt knutepunkt for kompetanseutvikling innen cyber- og informasjonssikkerhet.

Med et titalls eksternt finansierte forskerstillinger er CCIS unik i Universitets- og Høgskolesektorsammenheng i Norge. Dette er første gang forsvar, sikkerhetsmyndigheter, næringsliv og academia går sammen i en så sterk samarbeidsmodell. Med en så sterk deltagelse fra eksterne samarbeidspartnere vil CCIS få unike muligheter til å bygge kompetanse og være bindemiddelet mellom ulike etater og forskningsarenaen.

Målet for CCIS er å bidra til økt kunnskap om hvordan vi beskytter oss mot dataangrep, hvordan vi oppdager, håndterer og

etterforsker slike angrep, og hvordan vi samtidig kan beskytte innbyggernes rett til et privatliv. Den komplekse sikkerhetsutfordringen setter krav til samarbeid på tvers av sektorer. CCIS vil derfor bli et solid fagmiljø med god forsknings- og utdanningskapasitet. Det utvikles tematiske forskningsgrupper og spesialiserte studieprogrammer som vil gi Norge som nasjon evnen til å møte framtidige utfordringer.

Dette er stort også i internasjonal målestokk. Etableringen av CCIS har ført til faglig og politisk oppmerksomhet utenfor Norges grenser, og senteret vil bli et ressurs- og kontaktpunkt for Norges internasjonale partnere. CCIS har ambisiøse målsettinger, og åpningen av senteret 15. august representerer kun en begynnelse. Planen er kontinuerlig utvikling og utvidelse over en lengre periode.

Høgskolen i Gjøvik ettertrykkelig på kartet. Her får vi et senter for informasjonssikkerhet rett i eget nabolag, med høy kompetanse og fremtidsrettet forskning. Cyberkriminalitet kan få svært store konsekvenser, for samfunnet og for enkeltmennesket. For å sikre oss mot dem er det behov for en helhetlig forståelse av trusselen. CCIS vil angripe problemene fra flere hold: de vil tilby teknologisk, økonomisk, juridisk og politisk spisskompetanse. Dette er kunnskap og kompetanse som trengs for å adressere en så sentral samfunnsutfordring.

Denne type forskning angår oss alle, så fremt vi på en eller annen måte er pålogget. Det er det svært få av oss som ikke er i dag.

Et populært begrep er viktigheten av å sette noe på kartet. Det er ingen tvil om at opprettelsen av CCIS bidrar til nettopp dette: Å sette både Norge og vertsinstitusjonen